

‘Η Παναγία μητέρα μας (Γέρων Ιωσήφ Βατοπαιδινός)

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Ιωσήφ Βατοπαιδινός / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη](#)

‘Όλα τά κτίσματα ἔχουν προσφέρει, τό κάθε ἔνα μέ τή σειρά του, τόν τρόπο τῆς ἔξυπηρετήσεώς τους στό θέμα τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ἐκεῖνο δέ πού προσφέρουμε ἐμεῖς, ἀνθρώπινη φύση, ως ἀντιπροσφορά γιά τό μέγιστο δῶρο τῆς θείας κενώσεως τοῦ Ἰησοῦ μας, τό κατ’ ἔξοχήν τελειότατον τῶν δώρων, εἶναι ἡ Παναγία μητέρα Του καί μητέρα ὅλων μας.

Ἐτσι ἔδω ἔγινε κάτι τό ἀπερίγραπτο. Πῶς εύρεθη ἡ ἱκανότητα σέ αὐτήν τήν Κόρη, οὕτως ὥστε νά μπορέσει νά ἔξυπηρετήσει ἔναν τέτοιο σκοπό, ὅπου ὅλα τά ὑπόλοιπα κτίσματα δέν ἦσαν πλέον ἱκανά νά προσφέρουν αὐτό ποὺ ἔλειπε; Ἐάν ὁ ἀνθρωπος δέν εἶχε τήν δυνατότητα νά προσφέρει τήν Παναγία ως δῶρο, τότε θά μπορούσε νά πεῖ κανείς ὅτι ἐματαιώνετο τό θέμα τῆς θείας οἰκονομίας. Ἐτσι ἡ

σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐπιστροφή καὶ ἐπαναφορά τῶν κτισμάτων στήν θέση τους καὶ ἡ ἀποκατάσταση στήν ἰσορροπία τῆς διεφθαρμένης κτίσεως δέν θά ἔγινετο.

Αύτό τό ἐπίτευγμα πού ἡ ἀνθρώπινη φύση κατόρθωσε, εἶναι τό μεγαλύτερο πού ἔγινε καὶ δέν πρόκειται ποτέ νά ἐπαναληφθεῖ. Διαθέσαμε αύτό τό μεγάλο δῶρο στό νά κολακεύσουμε, τρόπον τινά, τήν θείαν ἀγάπη καὶ νά μᾶς πλησιάσει.

Ἄπαξ δοθεῖσα ἡ χαριτωμένη αὐτή Κόρη, ἡ ὅποία τώρα εἶναι ἡ Θεοτόκος, μένει πλέον στό διηνεκές νά ἔχει ἴδιαιτέραν θέση ἔναντι στόν Θεό καὶ σέ μᾶς. Μέσω τῆς δικῆς της μεσολαβήσεως ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἀπέκτησε τήν ἀνθρώπινη φύση καὶ ἔγινε ταυτοχρόνως Θεάνθρωπος. Ὅτι εἶχε, αὐτή τοῦ τό ἔδωσε ὅλο ἀφοῦ τοῦ πρόσφερε ὀλόκληρη τήν ἀνθρώπινη φύση της. Ἐτσι καὶ Αὐτός μέ τή σειρά Του τῆς μετέδωσε τήν θέωση, ὅσο μπορεῖ βέβαια νά χωρέσει ἡ ἀνθρώπινη φύση. Διότι νά τήν μεταβάλλει σέ κατά φύσιν Θεόν ἦταν ἀδύνατο. Κατά Χάριν ὅμως τήν ἔθέωσε στό σημεῖο ἐκεῖνο πού κατά τούς θεολόγους τῆς Ἑκκλησίας, νά μήν τῆς λείπει τίποτα.

Μέ τήν προσφορά μας αὐτή κατορθώσαμε καὶ ἀνεβήκαμε καὶ ἔμεῖς καὶ πλησιάσαμε τόν Θεό. Διότι ἔχομε ἀπό τήν δική μας φύση πλέον, τέτοιας μορφῆς συγγένεια, μέσω αὐτῆς τῆς Κόρης, πού ἀποκτήσαμε τόν θεανθρωπισμό σέ τέτοιο ἀναφαίρετο καὶ πλούσιο σημεῖο, ὡστε νά εἴμεθα ὄντως «κληρονόμοι τοῦ Θεοῦ καὶ συγκληρονόμοι τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ».

Γιά αύτό καὶ ἡ ἐκκλησία μας μετά τά Χριστούγεννα πού ἔορτάζει τήν ἐξ αὐτῆς ἄσπορο Γέννηση τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἔορτάζει τήν Σύναξή της. Τήν παρουσιάζει στή θέση τῆς μητρότητος πλέον καὶ τιμᾶ τήν προσφορά της, πού συνήργησε σάν κανένας ἄλλος στό ὑπέρτατον αύτό μυστήριο.

Καί κοιτάξτε μέ ποιά σοφία ἡ Θεία Πρόνοια ἀναμόρφωσε τήν «παλαιωθεῖσαν» εἰκόνα! Ὁ διάβολος κατόρθωσε νά πλανέσῃ τό ἔνα ἐκ τῶν δύο ὄντων πού ἔδημιούργησε ὁ Θεός. Ἐπλάνεσε τήν γυναίκα καὶ τήν ἔκανε ὅργανο ἀπάτης καὶ ἀφορμή καταστροφῆς. Ἡ Θεία Πρόνοια οίκονόμησε νά συγκεντρωθεῖ σ' αὐτή τήν ἀγνή Κόρη ὀλόκληρη ἡ ἀρετή τῆς ἀνθρώπινης τελειότητος, οὕτως ὡστε τό ὅργανο τῆς ἀπώλειας καὶ τῆς ἀπάτης νά γίνει τώρα ὅργανο σωτηρίας καὶ ἐπιστροφῆς. Καί ὅχι μόνο νά γίνει, ἀλλά νά παραμείνει στόν αἰώνα. Στήν θέση πού εύρισκεται τώρα ἡ Δέσποινά μας Θεοτόκος, θεωθεῖσα πλέον ἀπέκτησε καὶ ὀλόκληρη τήν μητρότητα, διότι εἶναι ἡ πηγή τῆς πραγματικῆς καὶ ἀδιαφθόρου μητρότητος. Ἡ πρώτη Εὕα, σάν πρώτη μητέρα, ἀπώλεσε τήν ἀξία τῆς μητρότητος, ἐφ' ὅσον μαζί μέ μᾶς γέννησε καὶ τόν θάνατο καὶ μαζί του τήν ἔχθρα, τό μίσος, τήν φθορά, τήν καταστροφή. Δέν εἶχε πλέον προσωπικότητα μητρότητος. Ἡ Δέσποινά μας Θεοτόκος μέ τό ἀδιάφθορον τῆς ἀγνότητός της

όλοκλήρωσε τήν μητρότητα στήν έντελεια. Ὄπως στόν Θεό Πατέρα εύρισκεται όλόκληρος ἡ πατρική στοργή, ὥστε «ούδέ τοῦ ἴδιου Υἱοῦ νά φεισθῇ», ἀλλά ὑπέρ πάντων ὑμῶν νά παραδώσει Αὐτόν, ἔτσι καί τώρα στά σπλάχνα τῆς Δέσποινάς μας Θεοτόκου, τῆς Θεωθείσης αὐτῆς Κόρης, εύρισκεται ἡ θέση τῆς τελείας μητρότητος.

Καί τώρα μετά παρρησίας προσερχόμεθα σ' αύτόν τόν θρόνον τῆς χάριτος τῆς μητρότητος καί σάν υἱοί πρός τήν μανούλα μας τήν ἰκετεύουμε καί εἶναι ἀδύνατο νά μή μᾶς ἀκούσει. Εἶναι ἀδύνατον. Διότι πῶς γίνεται στήν τελειότητα τῆς μητρότητος νά κλείσουν τά σπλάχνα, ὅταν φωνάζουν καί ζητοῦν τά παιδιά;

Δέν εἶναι δύσκολο νά δανεισθοῦμε ἀπό τήν οἰκογενειακή μας πείρα, ζωντανά παραδείγματα τῆς μητρικῆς ἴδιότητος. Ἀντικρίσαμε κάποτε νά μεταβάλλεται ἡ στοργή καί ἡ ἀγάπη τῆς μητέρας ἐξ αἰτίας τῆς ἀταξίας καί σκληρότητος τοῦ παιδιοῦ, ὥστε νά πάρη τήν θέση τῆς ἀγάπης ἡ ἀπειλή. Ὄταν ὅμως τό παιδί πόνεσε, ταπεινώθηκε καί ἔκλαψε, μεταβλήθη ἀμέσως ἡ ὄργη τῆς μητέρας σέ συμπάθεια καί φίλτρο καί ὅλο τό δυσάρεστο τό ἀντικατέστησε ἡ μητρική ἀγκάλη. Ἐάν αὐτά ὑπάρχουν μέσα στήν εύτελη, τήν ἀτελη, τήν διαβεβλημένη, τήν ἀσθενῆ ἀνθρώπινη φύση, σέ πόση ἔκταση εύρισκονται αύτά μέσα στήν τελειότητα τῆς πνευματικῆς, τῆς θεοπρεποῦς μητρότητας;

Ἐχοντες αὐτήν τήν μητέρα σάν ἔχεγγυο καί ἰσταμένην μεταξύ ὑμῶν καί τοῦ Θεοῦ, ἔχουμε τήν τελεία ἐλπίδα ὅτι καμμιά προσδοκία μας, καμμιά ἐπιθυμία μας ἐν Θεῷ, κανένα αἴτημά μας, ἀλλά καί καμμιά ἀνάγκη τωρινή καί μέλλουσα εἶναι δυνατόν νά μήν ἱκανοποιηθοῦν. Διότι ὅταν τρέχουμε στήν μητρικήν της ἀγάπη, δέν μπορεῖ νά ἀρνηθῇ δέν θέλει νά τό κάνει. Ἀρκεῖ φυσικά ἀπό μέρους μας νά γίνεται ἡ ἐλάχιστη προσπάθεια, νά στεκώμεθα σάν λογικά ὄντα πάνω στήν βάση τοῦ προορισμοῦ μας. Καί ἔτσι ἔχοντας τήν Δέσποινά μας Θεοτόκο σὰν ἐγγύηση, καθ' ὅτι ἔγινε ἀφορμή τῆς σωτηρίας μας, λύνουμε κάθε πρόβλημά μας καί στό παρόν καί στό μέλλον.

Ἄρα λοιπόν τί ἀπόκειται σέ μᾶς; Νά ἐρευνήσουμε βαθύτερα τήν υἱή μας πλέον κατάσταση ἀπέναντί της, νά τήν ἀγαπήσουμε εἰλικρινέστερα, πιστότερα, ὑπολογίζοντες τήν πραγματική της θέση καί νά εῖμεθα βέβαιοι ὅτι τό θέμα ὅλων μας τῶν προβλημάτων εἶναι ἡδη λελυμένο. Διότι εἶναι μεσίτης μεταξύ ὑμῶν καί τοῦ Υἱοῦ της, διότι πλέον γι' αὐτήν ὁ Θεός, ὁ Σωτήρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός, δέν εἶναι Κύριος καί Θεός μόνον, ἀλλά εἶναι καί ὁ κατά φύσιν Υἱός της. Καί δέν εἶναι δυνατόν, ὅπως ἔχουμε πείρα, νά πλησιάσει ἡ ἴδανική μητέρα τόν ἴδανικόν υἱόν ζητώντας του κάποια χάρη καί αύτός νά τῆς ἀρνηθῇ. Αὐτό δέν γίνεται.

Ἐκεῖνο τό ὅποιο ἀπομένει σέ μᾶς εἶναι νά ἐρεθίσουμε μέσα μας ὅτιδήποτε ὑπάρχει

εναντί της μητρικής της ἀγάπης καί ὅτιδήποτε ἀφορᾶ αύτό στήν ὑμνολογία της, στήν εὐχαριστία της, στήν δοξολογία της, στήν παράκλησή της, στήν ἐπίκλησή της, ἀκόμα καί σέ κάθε ἄλλο τό ὅποιον εὑρίσκεται καί ἀρμόζει στόν θεοπρεπῆ χαρακτήρα της.

Αὕτη εἶναι κατάφορτη μέ δλες τίς ἀρετές. Ἰδιαίτερα ὅμως περισσεύει ἡ ταπεινοφροσύνη καί ἡ ἀγνότης, γι' αύτό λέγεται Ἀειπάρθενος. Δέν εἶναι μόνο Ἀειπάρθενος στό δτι πράγματι ἥταν Παρθένος καί δέν ἔγνώρισε οὔτε κάν τήν ἔννοια τοῦ ἀνδρός. Ἀλλά καί μέσα στήν ἀγνοτάτη της ὑπαρξη δέν συνελήφθη ἡ ἀμαρτία οὔτε κατά διάνοιαν. Οὔτε στόν ἀγνό ψυχικό της κόσμο εἰσῆλθε ἡ φθορά καί ἡ ἀμαρτία. Καί ἔτσι ἀκριβῶς εἶναι καί μένει Παναγία καί Ἀειπάρθενος.

Στούς νέους, στούς ἀγάμους, στούς μοναχούς, πού τό κέντρο τῆς ἰδιότητός τους εἶναι ἡ παρθενία ἀπευθύνομαι. Ὄποιος θέλει νά τήν τιμήσει, ἃς κάνει περισσότερη προσφορά κρατώντας τήν ἀγνότητά του. Νά πῶς δοξάζεται αύτή.

Τό δεύτερο στοιχεῖο πού τήν χαρακτηρίζει – ἃν καί εἶναι πλήρης ἀπό ἀρετές – εἶναι εἰδικά ἡ ταπεινοφροσύνη. Ὄταν ἥλθε ὁ Ἀρχάγγελος καί τῆς εἶπε καθαρά: «Χαῖρε, Μαρία, εὐρῆκες χάριν ἀπό τόν Θεό καί σύ θά γίνεις μητέρα τοῦ Θεοῦ», δέν ὑπερηφανεύθη καί νά σκεφθῇ «ώστε λοιπόν ἔγώ θά εἶμαι πλέον μητέρα τοῦ Θεοῦ»; Ἀλλά ἀπάντησε ταπεινά «ἴδού ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου». Ἀρπάζει τήν πρακτική ταπείνωση, ὀνομάζοντας τόν ἔαυτό της «δούλην Κυρίου» καί προσφέρει τήν ἀπόλυτη ὑποταγή, «γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου». Ἅμεσως τώρα, τί προστάζεις, Κύριέ μου; Ἔτοιμη εἶμαι».

Βλέπετε μέ πιό χειρισμό; Μέ δύο ἀπλές λέξεις, μέ δύο ἀπλές κινήσεις αύτό τό τρυφερό κοριτσάκι, ὅπως ἥτο τότε, προσέφερε ὅλη τή δύναμη τῆς τελειότητας τῆς ἀρετῆς. Ταπείνωση καί ὑποταγή.

Ὄποιος λοιπόν θέλει νά τιμήσει τήν Πανάχραντό μας Δέσποινα καί νά τήν προκαλέσει νά σκορπίσει πάνω του τήν μητρική της στοργή, θά καλλιεργήσει αύτές τίς ἀρετές, τήν ταπείνωση καί τήν ὑποταγή.

Καί σεῖς λοιπόν ἔκει πού βρίσκεστε, μπορεῖτε νά πεῖτε ἔνα δικό της ὕμνο. Ψάλλετε ἔνα τροπάριο δικό της φέρτε στά χείλη σας τήν εύωδία τοῦ ὀνόματός της.

Εἶδατε τί εἶπε μόνη της; Μόλις ἐπλήσθη Πνεύματος Ἀγίου, ἄρχισε νά προφητεύει γιά τόν ἔαυτό της ὅτι: «ἴδού γάρ ἀπό τοῦ νῦν μακαριοῦσι με πᾶσαι αἱ γενεαί». Αύτό τῆς φανέρωσε ἡ Χάρις τοῦ Ἀγίου Πνεύματος πού κατοίκησε μέσα της μόνιμα. Τήν ἀνάγκασε νά τό πεῖ. Ἐδανείσθη τά χείλη της ἡ ἐνοικοῦσα σέ αύτήν Χάρις τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, σάν ἔνα μουσουργός πού κινεῖ τίς χορδές γιά νά παραγάγη μέλος. Καί ἄρχισε νά λέει μέσα της ταπεινά: «ἴδού γάρ ἀπό τοῦ νῦν μακαριοῦσι με

πᾶσαι αἱ γενεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὡς δυνατός».

Βέβαια μεγαλεῖα! Ἐφ ὅσον κατοίκησε μέσα της ὄλόκληρο τό πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, τί ἄλλο μποροῦσε νά γίνει; Μιὰ ἀκτίνα Χάριτος, μιὰ μόνον ἀκτίνα ἐάν ἐπιλάμψῃ σέ ὄλόκληρη τήν κτίση, εἶναι ίκανή αὐτή καί μόνη νά τήν μεταφέρει σέ θέση θεότητος, κατά Χάριν. Ἐδῶ ὅμως, σ' αὐτὴν δέν πῆγε ἀπλῶς ἀκτίνα Χάριτος. Κατοίκησε μέσα της ὄλόκληρο τό πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς.

Αύτό ἥθελα νά ἔνθυμίσω στήν ἀγάπη σας γιά νά σᾶς κάνω θερμούς καί φλογερούς ἀπέναντι στή δική της ἀγάπη. Διότι ἔχουμε καί ἔνα ζωντανό παράδειγμα, τοῦ ἀείμνηστου μας Γέροντα, πού τόσο πολύ τόν ἀγαποῦσε, γιατί καί αὐτός τήν ἀγάπησε. Μόνο πού ἄκουγε τό ὄνομά της σκιρτοῦσε σὰ μωρό! Ἄλλα τοῦ ἔδειξε τόσες φορές τήν ἀγάπη της αἰσθητά καί τόν ἀξίωσε νά φύγη τήν ἡμέρα πού καί αὐτή ἔφυγε ἀπό τόν κόσμο αὐτό.

Ἡ Χάρις της καί οἱ πρεσβεῖες της καί πάντων τῶν ἀγίων νά ἔνισχύουν καί μᾶς.

Ἄμην.

Πηγή: agiazoni.gr